

KIIRASTORSTAIN ILTAMESSU EHTOOLLISEN ASETTAMISEN MUISTOKSI

Kirkon vanhimman tradition mukaan ovat tänä päivänä kaikki messut ilman kansan läsnäoloa kielletyt.

Illalla johonkin sopivaan aikaan vietetään pyhän ehtoollisen asettamisen messua, johon osallistuu koko paikallinen uskovien yhteisö, kaikki papit ja kaikki avustajat omaa tehtäväänsä täyttäen.

Papit, jotka ovat konsebroineet krismamessussa tai jo toimittaneet messun uskovien hyödyksi, voivat uudelleen konsebroida tässä iltamessussa.

Siellä missä pastoraaliset syyt puhuvat sen puolesta, paikallinen piispa voi sallia toisen iltamessun viettämisen kirkoissa ja julkisissa tai puoliksi julkisissa kappeleissa, ja vieläpä erittäin vaikeissa tapauksissa sen, että messu toimitetaan aamulla mutta vain niitä uskovia varten, joilla ei ole mitään mahdollisuutta osallistua iltamessuun. On kuitenkin varottava, ettei tällaisia messunviettoja järjestetä yksityisten tarpeisiin ja etteivät ne vähennä iltamessuun osallistumista.

Pyhää kommuuniota voidaan jakaa uskoville vain messun puitteissa; sairaille sen sijaan on kommuunion vieminen sallittu koko päivän ajan.

ALKUMENOT JA SANAN JUMALANPALVELUS

1. Tabernaakkelin tulee olla tyhjä. Tässä messussa tulee konsekroida tarpeeksi leipää sekä tämänpäiväistä että huomista papiston ja kansan kommuuniota varten.

2. Alkuvirsi

Vrt. Gal. 6:14

Meidän kerskauksenamme
on Herramme Jeesuksen Kristuksen risti,
sillä siinä on meidän autuutemme,
elämämme ja ylösnousemuksemme,
ja sen kautta meidät on pelastettu ja vapahdettu.

3. Lauletaan Kunnia Jumalalle. Tätä hymniä laulettaessa soitetaan kirkonkelloja. Hymnin päätyttyä kellot pysyvät vaiti pääsiäisvigiliaan asti.

4. Päivän rukous

Kaikkivaltias Jumala,
me vietämme tänään pyhää ehtoateriaa,
jolla sinun ainoa Poikasi ennen vapaaehtoista kuolemaansa
jätti kirkolleen käskyn viettää uuden liiton uhria
ja rakkauden ateriaa.

Me rukoilemme nöyrästi:

anna meidän aina ammentaa tästä pyhästä sakramentista
sekä elämän että rakkauden täyteys.

Tätä pyydämme Herramme Jeesuksen Kristuksen,
sinun Poikasi, kautta, joka kanssasi elää ja hallitsee
Pyhän Hengen yhteydessä, Jumala,
iankaikkisesta iankaikkiseen.

JALKOJEN PESU

5. Kun homilia – jossa tulee käsitellä tässä messussa vietettäviä suuria salaisuuksia, nimittäin pyhän eukaristian ja pappisuuden sakramentin asettamista sekä Herran käskyä rakastaa lähimmäistä – on päättynyt, toimitetaan siellä missä se pastoraalisista syistä on suotavaa, jalkojen pesu.

6. Avustajat johdattavat jalkojen pesuun valitut miehet sopivaan paikkaan asetetuille istuimille. Sitten pappi (riisuttuaan messukasukan, jos se toimituksen takia on välttämätöntä) tulee kunkin eteen, kaataa vettä jaloille ja kuivaa ne avustajan auttaessa.

7. Samaan aikaan lauletaan joitakin seuraavista antifoneista tai muita tilanteeseen sopivia lauluja.

1. antifoni (Postquam surrexit)

Vrt. Joh. 13:4, 5, 15

Kun Herra nousi ehtoolliselta, hän kaatoi vettä pesuastiaan
ja rupesi pesemään opetuslastensa jalkoja.
Tämän hän jätti heille esimerkiksi.

2. antifoni (Domine, tu mihi)

Vrt. Joh. 13:6, 7, 8

Herra, sinäkö peset minun jalkani?
Jeesus vastasi Pietarille: Jos minä en pese sinua,
ei sinulla ole sijaa minun luonani.

V. Kun Herra tuli Simon Pietarin kohdalle,
tämä sanoi hänelle:

- Herra sinäkö ...

V. Tätä, minkä nyt teen, sinä et vielä käsitä,
mutta myöhemmin sinä sen ymmärrät.

- Herra sinäkö ...

3. antifoni (Si ego)

Vrt. Joh. 13:14

Jos nyt minä, teidän Herranne ja Opettajanne,
olen pessyt teidän jalkanne,
tulee teidän pestä toistenne jalat.

4. antifoni (In hoc cognoscent)

Vrt. Joh. 13:35

Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni,
jos te rakastatte toisianne.

V. Jeesus sanoi opetuslapsilleen:

- Siitä kaikki tuntevat ...

5. antifoni (Mandatum)

Vrt. Joh. 13:34

Minä annan teille uuden käskyn:
rakastakaa toisianne
niin kuin minä olen teitä rakastanut,
sanoo Herra.

6. antifoni (Maneant in vobis)

Vrt. 1. Kor. 13:13

Pysykööt teissä usko, toivo ja rakkaus, nämä kolme.
Mutta suurin niistä on rakkaus.

V. Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo ja rakkaus.
Mutta suurin niistä on rakkaus.
- Pysykööt ...

8. Välittömästi jalkojen pesun jälkeen tai, jos jalkojen pesua ei ole, homilian jälkeen tulevat yleiset esirukoukset. Uskontunnustusta ei tässä messussa lueta.

EUKARISTIAN VIETTO

9. Eukaristian vieton alussa voidaan järjestää kulkue, jossa uskovat tuovat lahjojaan eukaristian viettoon ja tarpeessa oleville. Sen aikana lauletaan seuraava tai jokin muu sopiva laulu.

Antifoni: Missä rakkaus ja totuus, siellä Jumala.

V. Kristuksen rakkaus yhdisti meidät.
Riemuitkaamme hänessä ja iloitkaamme.
Pelätkäämme ja rakastakaamme elävää Jumalaa.
Rakastakaamme toisiamme vilpittömin sydämin.

Antifoni: Missä rakkaus ja totuus, siellä Jumala.

V. Kun me olemme kaikki tulleet yhteen,
ristiriitaa, hajaannusta välttäämme.
Tauotkoot syytökset ja riidat.
Keskellämme olkoon Kristus, Herra.

Antifoni: Missä rakkaus ja totuus, siellä Jumala.

V. Yhdessä autuaitten kanssa katsokaamme
riemuiten sinun kasvojasi, Kristus, Herra.
Suuri, puhdas ilo täyttää sydämemme
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

10. Uhrilahjarukous

Laupias Jumala,
anna meidän yhä uudelleen
kelvollisesti lähestyä tätä salaisuutta,
sillä joka kerta, kun Kristuksen uhrin muistoa vietetään,
täytetään meidän pelastuksemme työ.
Tätä pyydämme saman Kristuksen, Herramme, kautta.

11. Pyhän eukaristian prefaatio I. Kun käytetään I eukaristista rukousta, rukouksilla "Yhdessä koko kirkon kanssa", "Ota, Herra, vastaan" ja "Päivää ennen kärsimistään" on seuraava muoto:

Yhdessä koko kirkon kanssa me vietämme
tätä pyhää päivää,
jona Herramme Jeesus Kristus antoi itsensä
vangitsijoittensa käsiin,
ja kunnioittavasti muistelemme sinun pyhiäsi,
erityisesti kunniakasta ainaista Neitsyttä Mariaa,
Jumalan ja Herramme Jeesuksen Kristuksen äitiä,
niin myös pyhää Joosefia, hänen puolisoaan,
sekä apostoleitasi Pietaria ja Paavalia, Andreasta,
(Jaakobia, Johannesta, Tuomasta, Jaakobia, Filippusta,
Bartolomeusta, Matteusta, Simonia ja Taddeusta,
ja marttyyreitasi Linusta, Kletusta, Khrysogonusta,
Johannesta ja Paavalia, Kosmasta ja Damianosta) ja
kaikkia sinua pyhiäsi.
Heidän ansioittensa ja rukoustensa tähden
suo meidän kaikessa nauttia sinun suojelustasi.
(Kristuksen, Herramme, kautta. Amen.)

Kädet levitettyinä pappi jatkaa:

Ota, Herra, vastaan tämä uhri,
jonka me sinun palvelijasi ja koko perheesi kannamme
sinulle tänä päivänä, jolloin Herramme Jeesus Kristus
jätti opetuslastensa vietettäväksi
Ruumiinsa ja Verensä pyhän salaisuuden.
Johda meidän päiviämme sinun rauhassasi.
Vapahda meidät ikuisesta kadotuksesta
ja lue meidät valittujesi joukkoon.

Hän liittää kätensä yhteen.

(Kristuksen, Herramme, kautta. Aamen.)

Pitäen käsiään uhrilahjojen yllä pappi sanoo:

Pyydämme sinua, Jumala,
tee uhristamme pyhä ja otollinen.
Tulkoon siitä meille sinun rakkaan Poikasi,
Jeesuksen Kristuksen, ruumis ja veri.

Hän liittää kätensä yhteen.

Tänä päivänä, päivää ennen kärsimistään
meidän ja kaikkien ihmisten puolesta

Pappi ottaa leivän ja pitääen sitä vähän kohotettuna alttarin päällä jatkaa:

hän otti pyhiin käsiinsä leivän,

Hän katsahtaa ylös:

nosti silmänsä taivasta kohti sinun,
Jumalan, kaikkivaltiaan Isänsä puoleen,
kiitti ja ylisti sinua, mursi leivän
ja antoi opetuslapsilleen sanoen:

Hiukan kumartuen:

OTTAKAA JA SYÖKÄÄ TÄSTÄ KAIKKI.
TÄMÄ ON MINUN RUUMIINI,
JOKA TEIDÄN EDESTÄNNE ANNETAAN.

Rukouksen jatko, ks. Messun ordinarium, n:o 92.

12. Ehtoollisvirsi

1. Kor. 1:24, 25

Tämä on ruumis, joka teidän edestänne annetaan.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, sanoo Herra.
Joka kerta, kun te nautitte sen, tehkää se minun muistokseni.

13. Kun ehtoollisen jako on päättynyt, ehtoollisleipäastia, jossa on Kristuksen ruumis seuraavan päivän kommuuniota varten, jätetään alttarille ja messu päättyy rukoukseen.

14. Päätösrukous

Kaikkivaltias Jumala,
sinä olet ravinnut meidät tässä ajassa
Poikasi Kristuksen aterialla.
Tee meidät arvollisiksi pääsemään siitä osallisiksi
myös ikuisuudessa.
Tätä pyydämme saman Kristuksen, Herramme, kautta.

PYHÄN SAKRAMENTIN JUHLALLINEN SIIRTÄMINEN

15. Lausuttuaan päätösrukouksen pappi alttarin edessä seisten panee suitsuketta suitsutusastiaan ja polvistuneena suitsuttaa kolme kertaa pyhän Sakramentin. Saatuaan olkavaatteen hän ottaa käsiinsä ehtoollisleipäastian ja peittää sen olkavaatteen liepeillä.

16. Tämän jälkeen muodostetaan kulkue, jossa Pyhä Sakramentti viedään ristinkantajan johdolla, kynttilöiden ja suitsutusten saattamana koko kirkkosalin halki sille valmistettuun paikkaan, joka on asianmukaisesti koristetussa kappelissa. Samaan aikaan lauletaan hymni "Veisaa kieli" (Pange lingua, ilman kahta viimeistä säkeistöä), tai jokin muu eukaristinen laulu.

17. Kun kulkue saapuu sakramentille valmistettuun paikkaan, pappi laskee ehtoollisleipäastian käsistään, ja pantuaan suitsuketta astiaan, suitsuttaa polvistuneena pyhän Sakramentin, samalla kun lauletaan "Siispä korkein sakramentti" (Tantum ergo sacramentum). Sitten suljetaan tabernaakkeli tai kaappi, jossa sakramenttia säilytetään.
18. Palvottuaan hiljaa jonkin aikaa pappi ja avustajat polvistuvat ja palaavat sakaristoon.
19. Sen jälkeen alttari riisutaan paljaaksi ja kirkosta poistetaan ristit. Jos niitä jää kirkkoon, on suotavaa, että ne peitetään vaatteella.
20. Iltamessussa läsnäolleet eivät rukoile vesperiä.
21. Uskovia kehotetaan, sikäli kun heille on mahdollista, viettämään jokin sopiva aika yöstä Pyhää sakramenttia palvoen, kuitenkin niin, että keskiyöstä lähtien palvonta tapahtuu ilman erityistä juhlallisuutta.

[Roomalainen messukirja: Helsingin katolisen hiippakunnan messukirja, 1998, s. 237-242.]